

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА УТВРЂИВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА
У ОРГАНИМА ВЛАСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Вука Караџића 2, Бања Лука, тел./факс: 051 338 159,
www.sukobinteresa-rk-rs.org, E-mail: republickakomisijazarsi@blic.net

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
– ЗА 2009. годину –

САДРЖАЈ

УВОД.....	3
ПРАВНИ ОКВИР	9
НАДЛЕЖНОСТ, САСТАВ И ОСНИВАЊЕ КОМИСИЈЕ	10
ОПШТИ АКТИ КОМИСИЈЕ	12
СМЈЕШТАЈ И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ РАДА КОМИСИЈЕ	13
РАД КОМИСИЈЕ ПО СЈЕДНИЦАМА	14
ПОДНОШЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА.....	19
ТРАНСПАРЕНТНОСТ РАДА КОМИСИЈЕ	23
ЗАКЉУЧАК.....	25

УВОД

- Законом је прописано да изабрани представници, носиоци извршних функција и савјетници не смију користити јавну функцију за личну добит и морају дјеловати у интересу грађана. У обављању јавне функције ова лица не смију свој приватни интерес стављати изнад јавног интереса, а лично су одговорни за своје дјеловање у обављању функција на које су изабрани, односно именовани, и политички су одговорни грађанима који су их изабрали или органима власти који су их именовали.
- Поступак за утврђивање сукоба интереса проводи Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске, као независни орган, коју образује Народна скупштина Републике Српске, а надлежности Комисије прописане су законом.
- У јануару 2009. године одржана је конститутивна сједница Комисије, а Комисија је почела са радом дана 01. марта 2009. године. Комисију чине предсједница и шест чланова, при чему је предсједница Комисије је у радном односу, а чланови Комисији нису у радном односу.
- Комисија је Законом овлашћена да доноси упутства, правилнике и правила, те прописује обрасце и организацију регистра ради примјене закона. Непосредно након почетка рада, Комисија је донијела Пословник о организацији и раду, Правила о поступку пред Комисијом и начин контроле финансијских, Правила о поступању по предметима и другим радњама предвиђеним законом, као и два Упутства ради појашњења појединих одредби закона.
- Због врло малих иницијалних средстава додијељених Буџетом Републике Српске, Комисија није у могућности да оформи стручни службу, тако да је у радном односу само један референт, а друге помоћне послове Комисија је рјешавала закључивањем уговора о

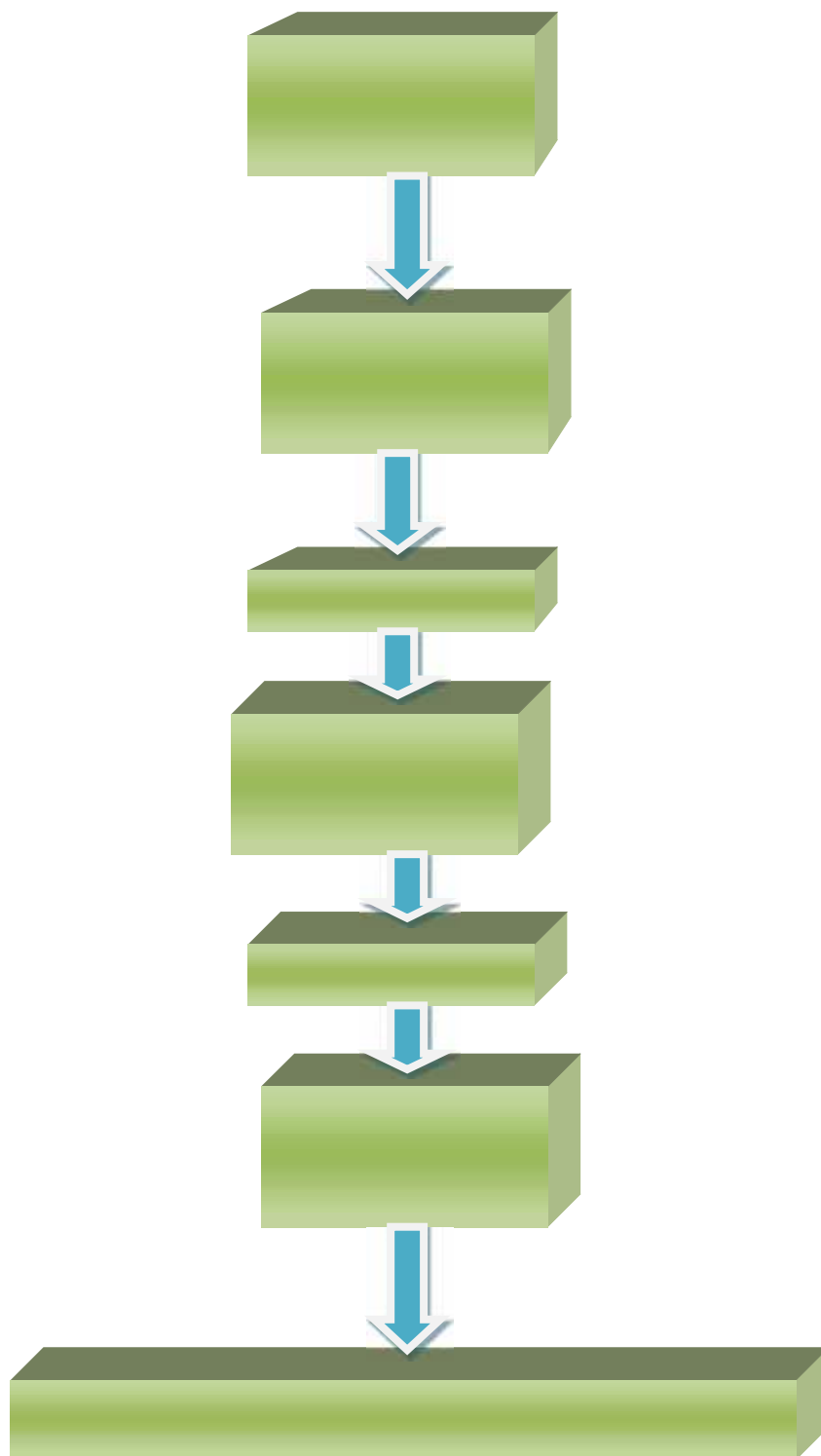
дјелу. Ова „служба“ дијели исти простор са предсједницом Комисије, а у канцеларији су једва смјештена два стола и неопходна опрема, тако да посланици и други функционери, када имају потребу приступити у Комисију, као и друге странке, немају гдје сјести, у суштинском смислу те ријечи.

- Комисија одржава сједнице на којима усваја одлуке. Рад између сједница је интензиван на прикупљању доказа, саслушавању странака и подносилаца као и других лица према Закону о општем управном поступку. Током 2009. године Комисија је одржала укупно 19 сједница, а у рад је узето укупно 116 предмета, од чега је на сједницама Комисије завршено 94% предмета. Комисије је донијела 21 рјешење (није утврђено постојање сукоба интереса), дала мишљење у 29 случајева, донијела 29 закључака, а девет случајева је ријешено усвајањем другог акта (одговора на допис, информације и сл.).
- Законом је прописано да су изабрани представници, носиоци извршних функција и савјетници дужни достављати редовне финансијске извјештаје, како је предвиђено законом и прописима Комисије. Обавезу подношења финансијских извјештаја имају изабрани представници, носиоци извршних функција и њихови савјетници, као и с њима повезана лица (чланови породице). Изабрани представници, носиоци извршних функција и њихови савјетници до сада су поднијели 1.499 извјештаја, а за повезана лица поднијето је 1.769 финансијских извјештаја
- Након што подаци буду похрањени у базу, приступиће се аналитичкој обради поднијетих финансијских извјештаја. Ово је врло обиман посао који је до сада завршен у просјеку преко 85%. Комисија ће поново слати ургенције лицима која ову законску обавезу нису извршила, односно која нису поднијела извјештаје о имовини, а ако се оглуше и на поновљени позив, Комисија ће предузети неку од Законом прописаних мјера.

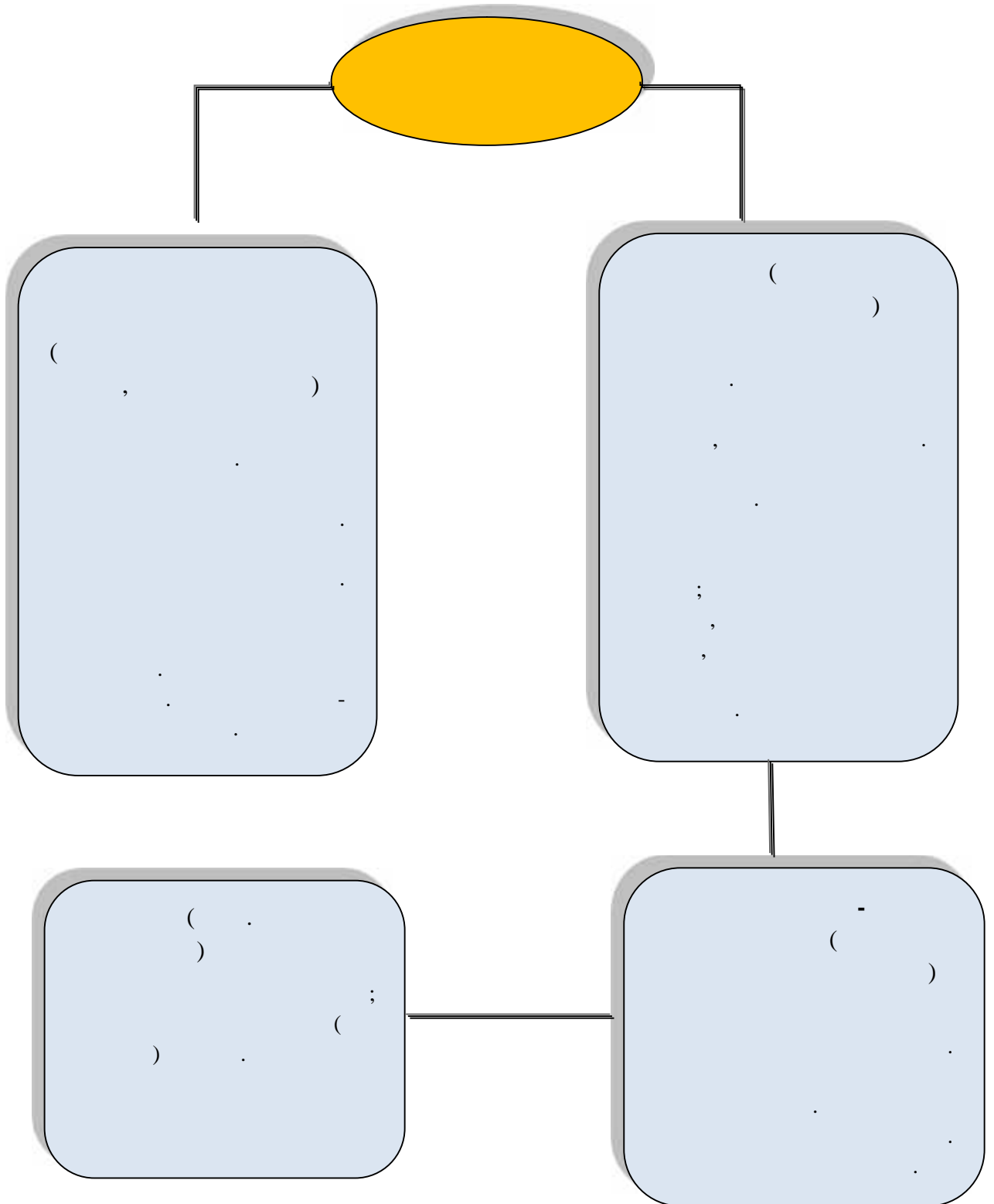
- Опште опредјељење Комисије је да буде у што је могућој мјери отворена према јавности. Из тих разлога, презентовање рада Комисије урађено је и на WEB страници, гдје се могу наћи основни подаци о Комисији и њеном раду. О великој заинтересованости јавности за рад и информације о Комисији говори и чињеница да је у току 2009. године било укупно 8.528 посјетилаца на WEB страници www.sukobinteresa-rk-rs.org sajta као и податак да је Комисија дала 11 одговора на упите представника медија.
- Материјално-финансијски извјештај Комисије за 2009. годину је урађен, а по истом нису прекорачена Буџетом одређена средства, како у збирном износу, тако и по појединачним ставкама.
- Комисија има за циљ садашњег дјеловања, као и постизања ефеката у друштвеном процесу, тј. мисију и визију, да ажурно рјешава све предмете по реду пријема, или евентуалног општег или локалног интереса, те да нити један предмет не дође у фазу застареле.
- Визија овог органа је да својим радом утиче на демократске процесе и поштивање прописа и етике у дијелу који је Комисији повјерен Законом. Комисија је показала одговорност и спремност да се ухвати у коштац са тешким условима рада и да формира важан орган Републике Српске.
- Поред свих тешких услова, великог броја предмета, недовољних средстава, неадекватног смјештаја, немања службе, итд., Комисија је показала изузетан ентузијазам, што се одразило и на максимум резултата у раду.

- У 2010. години Комисија је одржала три сједнице. На сваких петнаест дана , према распореду рада у овој години Комисија ће одржавати редовне сједнице. Мимо редовних, по потреби и на приједлог Предсједнице, ће се одржавати и ванредне сједнице, а рад између сједница ће бити и даље интензиван.

НАЧИН РАДА КОМИСИЈЕ

ПОМОЋ У РАДУ КОМИСИЈЕ

ПРАВНИ ОКВИР

Законом о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 73/08, у даљем тексту: Закон)), који је ступио на снагу 16. августа 2008. године, уређене се посебне обавезе изабраних представника, носилаца извршних функција и савјетника у органима власти Републике Српске и јединица локалне самоуправе у обављању јавне функције, а у циљу спречавања сукоба интереса (члан 1.). Према принципима дјеловања, прописаним овим Законом (члан 3.) изабрани представници, носиоци извршних функција и савјетници, у обављању јавне функције, дужни су понашати се савјесно и одговорно, законито, непристрасно и часно, придржавати се принципа одговорности, поштења, савјесности, отворености и вјеродостојности, те придржавати се етике позива и функције коју обављају. У обављању јавне функције ова лица не смију свој приватни интерес стављати изнад јавног интереса, а лично су одговорни за своје дјеловање у обављању функција на које су изабрани, односно именовани, и политички су одговорни грађанима који су их изабрали или органима власти који су их именовали. Изабрани представници, носиоци извршних функција и савјетници не смију користити јавну функцију за личну добит или добит лица које је са њима повезано, и не смију бити ни у каквом односу зависности према лицима која би могла утицати на њихову објективност и морају дјеловати у интересу грађана.

Законом је прописано (члан 4.) да се под појмом изабрани представници сматрају народни посланици у Народној скупштини Републике Српске, делегати у Вијећу народа и одборници у скупштинама јединица локалне самоуправе. Носиоцима извршних функција сматрају се предсједник и потпредсједник Републике, чланови Владе Републике Српске, генерални секретари и савјетници ових лица и институција. Поред наведених лица, одредбама овог Закона – по појединим питањима – обухваћени су и чланови породице изабраног представника, носиоца извршне функције и савјетника, „чланом породице“ сматрају се брачни или ванбрачни друг, дијете, усвојилац, усвојеник и дијете брачног друга (пасторак/пасторка).

НАДЛЕЖНОСТ, САСТАВ И ОСНИВАЊЕ КОМИСИЈЕ

У складу са чланом 13. Закона, поступак за утврђивање сукоба интереса проводи Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске (у даљем тексту: Комисија), као независни орган, коју образује Народна скупштина Републике Српске.

Чланом 16. Закона прописано је да Комисија има сљедеће надлежности:

а) дјелује на основу овог закона како би осигурала одговорност и вјеродостојност изабраних представника, носилаца извршних функција и савјетника водећи рачуна о заштити интегритета функције, а не лица које врши ту функцију,

б) доноси упутства, правилнике и правила, те прописује обрасце и организацију регистра ради примјене овог закона,

в) доноси одлуке о томе да ли неко дјеловање или пропуст дјеловања представља кршење овог закона,

г) подноси извјештаје о свом раду Народној скупштини Републике и јавности најмање једном годишње и

д) подноси извјештаје надлежном тужилаштву о сваком случају кршења овог закона које може имати обиљежје кривичног дјела.

Након проведене законске процедуре, Одлуком Народне скупштине Републике Српске (Службени гласник Републике Српске, број 116/08), именована је Комисија у саставу:

- **Обренка Слијепчевић** – предсједница Комисије,
- **Цумбо Раде** – члан Комисије,
- **Небојша Гламочак** – члан Комисије,
- **Горан Митровић** – члан Комисије,
- **Мехмед Диздар** – члан Комисије,
- **Предраг Граховац** – (изабран за судију, те закључно са 31. октобра 2009. године, није члан Комисије) и
- **Љубица Тељага** – члан Комисије (преминула)

У јануару (12.01.2009. године) одржана је конститутивна сједница Комисије, када је предсједник Народне Скупштине Републике Српске, представио предсједнике ове Комисија, Комисије за жалбе, као и њихове чланове. У фебруару (07.02.2009. године) одржана је посебна сједница ради припреме потребних аката за Административну комисију Народне скупштине Републике Српске (Одлука о начину коришћења средстава, одређених Буџетом Републике Српске за 2009. годину; Правилник о организацији и систематизацији радних мјеста; Одлука о извршењу буџета за 2009. годину и др.).

Комисија је почела са радом дана 01. марта 2009. године.

Нажалост, члан Комисије, Љубица Тељага, преминула је прије него је ступила на рад, због чега је именована **Анка Вранић-Брадарић**, која је ступила на функцију почевши од 01. јануара 2010. године. Члан Комисије **Мехмед Диздар** због теже повреде је на дужем боловању, а **Предраг Граховац** је изабран за судију, те закључно са 31. октобра 2009. године, није члан Комисије.

С обзиром на наведене персоналне промјене, садашњу Комисију чине предсједница и шест чланова, при чему је предсједница Комисије је у радном односу, а чланови Комисији нису у радном односу.

У овом периоду, рад на предметима које је Комисија затекла и прије почетка свога рада, представљали су приоритет за Комисију. Наиме, од Централне изборне комисије (ЦИК) преузет је знатан број предмета, а један број је био запримљен у Народној скупштини, прије почетка рада саме Комисије. На петој сједници Комисије (одржаној 04. априла 2009. године) сви ови „затечени“ предмети, којих је укупно било 54, дати су у рад Комисији. Након завршетка наведених предмета, визија Комисије је настојала да својим активним дјеловањем и садржајним вођењем регистра лица на која се Закон односи, долази до података о евентуалном постојању сукоба интереса.

У почетном периоду, предсједница и сви чланови Комисије били су свјесни који их терет и одговорност чека у раду, а такође свјесни и дужности да утичу на лица из члана 4. Закона, да се у обављању јавне

функције не руководе приватним интересом већ јавним. Комисија цијени да ће лица, обављајући функцију на моралан, одговоран и законит начин, моћи да учине добро друштву и грађанима у чијем интересу обављају повјерену им функцију.

ОПШТИ АКТИ КОМИСИЈЕ

Комисија је Законом овлашћена да доноси упутства, правилнике и правила, те прописује обрасце и организацију регистра ради примјене Закона. Рок за доношење наведених аката Комисија утврђен је у року од 90 дана од дана именовања Комисије.

Непосредно након почетка рада, на сједници одржаној дана 19. марта 2009. године, Комисија је донијела Пословник о организацији и раду (Службени гласник Републике Српске, број 31/09 и 33/09), којим је уређен низ питања од значаја за рад и функционисање Комисије, као што су: сједиште, јавност рада, права и обавезе предсједника Комисије, организација стручне службе Комисије, сазивање и начин рада на сједницама, вођење записника и сл.

На истој сједници Комисије, усвојена су и Правила о поступку пред Комисијом и начин контроле финансијских извјештаја (Службени гласник Републике Српске, број 31/09, 33/09 и 61/09). Овим Правилима ближе су уређена начела поступка, дефинисано је ко може бити странка (учесник) у поступку, прописан је начин покретања поступка, ток и садржај усмене расправе, доказивање, поднесци и начин доношења одлука. Приликом израде ових Правила, Комисија се руководила начелима и стандардима општег управног поступка.

Посебан дио Правила поступка прописује садржај, обрасце и начин подношења финансијских извјештаја за изабране представнике, носиоце извршних функција и савјетнике (лица из члана 4. Закона), као и контрола тих финансијских извјештаја, према правилима финансијске струке и прописима из финансијске области. Поред тога, овим Правилима утврђен је поступак за осигурање одговорности и вјеродостојности лица из члана 4. Закона, а у циљу заштите интегритета функције у односу на лице коју исту врши и с њима повезана лица према Закону.

На сједници одржаној дана 04. априла. 2009. године, Комисија је донијела Правила о поступању по предметима и другим радњама предвиђеним Законом (Службени гласник Републике Српске, број 31/09 и 33/09), којима је утврђена обавеза да се сви предмети рјешавају и све радње предузимају у сједишту Комисије, а прописане су и процедуре задуживања и преузимања предмета од стране чланова Комисије.

Са циљем остваривања веће правне сигурности и досљедне примјене прописа, Комисија је донијела и два Упутства ради појашњења појединих одредби Закона, које су се у пракси показале непрецизне и недовољно јасне: 1) за примјену члана 2. Закона (Службени гласник Републике Српске, број 31/09 и 33/09) и 2) за примјену члана 3. тачка 7. Закона (Службени гласник Републике Српске, број 31/09 и 33/09).

СМЈЕШТАЈ И МАТЕРИЈАЛНИ УСЛОВИ РАДА КОМИСИЈЕ

Комисија је свој рад почела са иницијалним средствима из Буџета Републике Српске. У почетном периоду, Комисија је била свјесна да је на почетку рада, да има недовољна средства за рад, да нема адекватан простор за рад, али уз све ове потешкоће за непуна два мјесеца је показала изузетан ентузијазам, што се одразило и на максимум резултата у раду.

Наиме, Комисија је смјештена у једну канцеларију, која заправо представља претходник – међупростор друге, „нормалне“ канцеларије бр. 36. Даном 01. марта Комисија је почела рад са празним столом, без папира оловке и техничких помагала, а са законском обавезом да до 19. марта 2009. године донесе све прописане опште акте.

У таквим фактичким и законским условима купљена су два рачунара и штампач. Због свих ових услова Комисија није била у могућности провести поступке јавне набавке за два рачунара, а у каснијем периоду је користила законску могућност склапања директног споразума до 6.000 КМ.

Рад предсједнице и техничког секретара је трајао преко 12 сати дневно. Други чланови Комисије су помагали сходно својим обавезама, с обзиром да су сви у радном односу у другим организацијама. У оваквим

условима одржана је прва сједница Комисије и усвојени су сви потребни интерни акти.

Због врло малих иницијалних средстава додијељених Буџетом Републике Српске, Комисија није у могућности да оформи стручни службу, тако да је у радном односу само референт за административне послове, који обавља све административне послове (вођење протокола поште и других евиденција; отварање и сигнирање свих врсте поштанских пошиљки; отпремање свих врста поштанских пошиљки; вођење интерне доставне књиге и остале прописане евиденције; послови архивирања и сл.). Друге помоћне послове (рачуноводство, ИТ, прес-клипинг) Комисија је рјешавала закључивањем уговора о дјелу.

Ова „служба“ дијели исти простор са предсједницом Комисије, а у канцеларији су једва смјештена два стола и потребна опрема, тако да посланици и други функционери, као и друге странке, немају гдје сјести, у буквалном смислу ријечи. Захваљујући разумијевању Генералног секретара Народне скупштине, Комисија за потребе одржавања сједница користи „црвени салон“ на првом спрату Народне скупштине, што нам је било обезбјеђено за сваку сједницу и за сваки пријем странака, ради саслушања и узимања изјава.

РАД КОМИСИЈЕ ПО СЈЕДНИЦАМА

Комисија одржава сједнице на којима усваја одлуке. Рад између сједница је интензиван на прикупљању доказа, саслушавању странака и подносилаца као и других лица према Закону о општем управном поступку.

Током 2009. године Комисија је одржала укупно 19 сједница. Прави рад на предметима заправо је почео од друге сједнице, одржане 04. априла 2009. године.

Уважавајући обавезе других чланова Комисије (који нису у радном односу у Комисији) сједнице су се у највећем броју одржавала суботом. Просјечно су се одржавале двије сједнице мјесечно, интензитет сједница је био неравномјеран по мјесецима, што је и разумљиво, узимајући у обзир низ фактора, као што су: ово је година почетка рада Комисије,

велики број преузетих предмета, период коришћења годишњих одмора и сл.

Графикон 1: Преглед броја сједница по мјесецима

Током 2009. године узето је у рад укупно 116 предмета, а на сједницама Комисије завршен је укупно 81 предмет, с тим да је један број предмета (укупно 16 оваквих предмета) спојен са неким већ постојећим предметом, у случајевима када се ради о истој особи из члана 4. Закона. У септембру 2009. године од Централне изборне комисије (ЦИК) је заprimљено 29 нових предмета обимног садржаја (тешких чак до 2 кг), који су сви одмах дати у рад, односно распоређени члановима Комисије. Ови предмети су примљени без попатног писма, а сви су ЦИК-у достављени још 2007. године. Због обимности ових предмета, на сједници Комисије одржаној 27. фебруара 2010. године, закључено је да чланови задужени овим предметима, током сједница које се буду одржавале у марту мјесецу, информишу Комисију о садржају ових предмета.

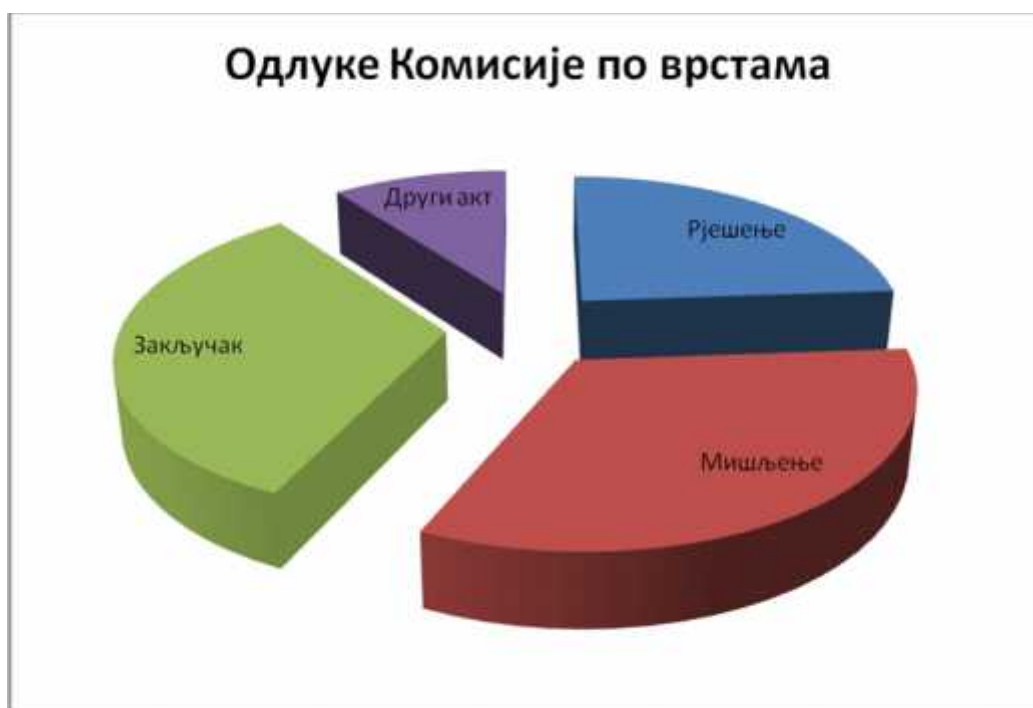
У складу са Правилима о поступању по предметима и другим радњама предвиђеним, поједини чланови, укључујући и предсједницу Комисије, задуживани су са предметима, како би посао био равномјерно распоређен на све чланове Комисије.

Знатан број предмета преузет је од ЦИК-а, један број је био заprimљен у Народној скупштини, прије почетка рада саме Комисије, док су остали предмети примљени током 2009. године.

Без обзира на изузетно велик број предмета, чак 94% предмета је завршено, усвајањем одговарајућег акта Комисије.

Законом је прописано (члан 16.) да Комисија покрене поступак за утврђивање постојања сукоба интереса, по властитој иницијативи или на иницијативу неког физичког или правног лица коју оцијени основаном, с тим да се одлука о покретању поступка, доставља лицу против кога се поступак покрене. Комисија прибавља доказе и утврђује чињенице непосредно или путем другог надлежног органа.

Истим прописом је утврђено да ће Комисија, на захтјев органа, организације или заинтересованог лица, дати своје мишљење о постојању сукоба интереса прописаног овим законом.

Графикон 2: Појединачни акти Комисије по врстама

Покренути поступак за утврђивање постојања сукоба интереса окончава се доношењем рјешења, а у 2009. години Комисије је донијела 21 рјешење. Нити у једном од ових случајева Комисија није утврдила постојање сукоба интереса, према одредбама Закона о сукоба интереса.

Међутим, у неколико случајева одборника у скупштинама јединица локалне самоуправе, Комисија је констатовала неспојивост функције одборника према одредбама других закона. О свим таквим случајевима Комисија је обавијестила надлежне органе и институције.

На захтјев органа, организације или заинтересованог лица, Комисија је дала мишљење у 29 случајева. Поред тога, Комисија је донијела 29 закључака, а девет случајева је ријешено усвајањем другог акта (одговора на допис, информације и сл.).

У било којем поступку, тако и у поступку пред Комисијом, странке имају супротстављене интересе и ставове. Једна страна је увијек незадовољна одлуком, те је једноставно за схватити да из тог незадовољства проистиче и незадовољство према Комисији која на основу прикупљених доказа и законских одредби доноси одлуке.

Комисија је колегијално тијело, па самим тим и одлуке доноси гласањем, како је то и предвиђено Пословником Комисије. На сваку одлуку Комисије незадовољна страна има право поднијети жалбу Комисији за жалбе као и тражити заштиту у управном спору код надлежног суда по коначности акта Комисије за жалбе (члан 17. Закона).

У само шест случајева (односно око 5%) незадовољна странка је изјавила жалбу на одлуку Комисије. Комисија за жалбе је у пет случајева жалбу одбила и потврдила одлуку Комисије, а само у једном случају је поништила рјешење Комисије и вратила предмет на поновно поступање. Против аката другостепене комисије, незадовољне странке су покренуле два управна спора, који су још увијек у току.

Графикон 3: Одлуке Комисије за жалбе

У прилогу овог Извјештаја дат је табеларни приказ статуса свих обрађених предмета у 2009. години.

Законом је прописано (члан 15. став 1. тачка г) да Комисија подноси извјештаје о свом раду Народној скупштини Републике Српске и јавности најмање једном годишње. Имајући у виду да је Комисија започела са радом 01. марта 2009. године, пуна година рада Комисије завршава се закључно са 28. фебруаром 2010. године. Из тих разлога, а и како би се дао увид у почетак рада у 2010. години – у овом Извјештају дати су и подаци о предметима за прва два мјесеца 2010. године. Наиме, заprimљено је укупно 20 нових предмета, од којих 16 предато у рад (на сједницама), односно чланови Комисије су задужени са свим овим предметима. По неким од ових предмета су већ предузете одређене радње Комисије (мишљење, закључак). Табеларни приказ предмета датих у рад у прва два мјесеца 2010. године, такође је дат у прилогу овог Извјештаја.

Органи власти на свим нивоима у Републици су обавезни да Комисији пруже правну и друге облике помоћи. Комисија цијени да је ово изузетно добро законско рјешење. Међутим, из досадашњег искуства видљиво је да неке институције ову законску обавезу нису схватиле озбиљно, на шта ће Комисија указивати, те инсистирати на поштивању ове законске обавезе сваке институције у Републици Српској.

ПОДНОШЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Законом је прописано да су изабрани представници, носиоци извршних функција и савјетници дужни достављати редовне финансијске извјештаје, како је предвиђено законом и прописима Комисије (члан 12. Закона). Правилима о поступку пред Комисијом и начин контроле финансијских извјештаја уређен је поступак пред Комисијом за лица одређена чланом 4. Закона, те финансијски извјештаји за ова лица и контрола истих, према правилима финансијске струке и законима из финансијске области. Овим Правилима се утврђује и поступак за осигурање одговорности и вјеродостојности лица из члана 4 Закона, а у циљу заштите интегритета функције у односу на лице коју исту врши и с њима повезана лица према закону (члан 1. Правила). По овим Правилима дужни су да поступају јавни функционери, са њима повезана лица, државни органи, органи локалне самоуправе и друга правна и физичка лица када, у смислу Закона, поступају пред Комисијом (члан 2. Правила).

Сва лице из члана 1. и 2. Правила обавезна су да достављају Комисији извјештаје о приходима и имовини за себе, брачног или ванбрачног друга, дијете, усвојиоца, усвојеника и дијете брачног друга (пасторак/пасторка). Извјештај о имовини се доставља Комисији на утврђеном обрасцу, који је саставни дио ових Правила донесених на основу Закона, најмање једном за вријеме трајања мандата, а на писмени позив Комисије (члан 33. Правила).

Свако лице из члана 1. и 2. Правила дужно је, на захтјев Комисије, доставити и ванредни (посебни) извјештај о имовини, ако је потребан за утврђивање одлучних чињеница о евентуалном постојању сукоба интереса или кршењу Закона о сукоба интереса (члан 34. Правила).

Извјештај о приходима и имовини подноси се на обрасцу који је утврдила Комисија (члан 35. Правила), а подаци из извјештаја уносе се у одговарајућу базу података. Начин контроле извјештаја о имовини ће вршити Комисија сходно Закону и правилима струке за дату имовину (члан 36. Правила).

Након што подаци буду похрањени у базу, приступиће се аналитичкој обради поднијетих финансијских извјештаја. Ово је врло обиман посао који је до сада завршен преко 85%.

Обавезу подношења финансијских извјештаја имају лица из члана 4. Закона (изабрани представници, носиоци извршних функција и њихови савјетници), као и с њима повезана лица (чланови породице утврђени чланом 4. став 1. тачка г. Закона).

Изабрани представници, носиоци извршних функција и њихови савјетници до сада су поднијели извјештаје за себе и чланове породице.

Подаци о поднијетим финансијским извјештајима према бази података дати у су сљедећој табели:

Укупан број лица	3793
Број извјештаја лица из члана 4. Закона	1499
Број извјештаја чланова породице лица из члана 4. Закона	1769
Број пријављених поклона	10

Према члану 4. Закона изабрани представници су народни посланици у Народној скупштини Републике Српске, делегати у Вијећу народа и одборници у скупштинама јединица локалне самоуправе. Према истој законској одредби носиоцима извршних функција сматрају се предсједник и потпредсједник Републике, чланови Владе Републике Српске, генерални секретари, а савјетницима се сматрају савјетници и изабраних представника и носилаца извршних функција.

Преглед свих поднијетих финансијских извјештаја, према функцијама које обављају лица из члана 4. Закона дат је у наредним табелама:

Предсједник Републике	1
Потпредсједник Републике	2
Генерални секретар Предсједника Републике	1
Савјетник предсједника	6

Народни посланик у Народној скупштини	76
Генерални секретар Народне скупштине	1
Делегат у Вијећу народа	28
Генерални секретар Вијећа народа	1
Савјетник потпредсједника Народне скупштине	1
Савјетник предсједника Вијећа народа	1

Чланови Владе	13
Генерални секретар Владе	1
Савјетник чланова Владе	9

Одборник у скупштинама јединица локалне самоуправе	1223
Градоначелник	2
Замјеник градоначелника	2
Начелник општине	53
Замјеник начелника општине	48
Савјетник градоначелника	4
Савјетник начелника	19

Преглед свих поднијетих финансијских извјештаја, по градовима, односно општинама, дат је у наредној табели:

Вања Лука	179	Фоча	33
Берковићи	18	Гацко	22
Бијељина	34	Градишка	19
Братунац	32	Хан Пијесак	19
Брод	27	Источна Илиџа	19
Чајнице	19	Источни Дрвар	13
Челинац	27	Источни Мостар	3
Дервента	28	Источни Стари Град	10
Добој	30	Источно Ново Сарајево	20
Доњи Жабар	17	Источно Сарајево	24
Језеро	20	Лопаре	24

Калиновик	19	Милићи	18
Кнежево	26	Модрича	26
Костајница	19	Мркоњић Град	26
Котор Варош	17	Невесиње	24
Козарска Дубица	16	Нови Град	30
Крупа на Уни	14	Ново Горажде	18
Купрес РС	12	Осмаци	19
Лакташи	24	Оштра Лука	18
Љубиње	20	Пале	20
Пелагићево	16	Шипово	18
Петровац	11	Соколац	21
Петрово	18	Србац	23
Приједор	33	Сребреница	29
Прњавор	34	Теслић	32
Рибник	19	Требиње	25
Рогатица	27	Трново	13
Рудо	20	Угљевик	15
Шамац	26	Вишеград	27
Шековићи	19	Власеница	23
Вукосавље	18	Зворник	30

Предња табела не садржи само податке о одборницима, већ и о другим лицима утврђеним Законом. Познато правило статистике „да је иста нетачан збир тачних података и да одступања чак електронски сабрана износе од 1-3%“ представљаће основ Комисији да поступи на сљедећи начин.

Након што Комисија сравни све податке о лицима која су обавезна подносити финансијске извјештаје (број лица из члана 4. Закона и број поднијетих извјештаја), упутиће циркуларно писмо органима и тражити од стручних служби које воде евиденције по овим органима, податке о лицима из члана 4. Закона. Након тога ће се упоредити поименични подаци о достављеним финансијским извјештајима и на тај начин Комисија ће имати конкретан (поименичан) податак које лице није извршило обавезу достављања финансијског извјештаја. Све ово са

упозорењем на санкцију према Закону, Комисија ће доставити у горе наведеном писму.

Комисија ће поново слати ургенције лицима која ову законску обавезу нису извршила, односно која нису поднијела извјештаје о имовини, а ако се оглуше и на поновљени позив, Комисија ће предузети Законом прописане мјере.

Важно је истаћи да су државни органи, органи локалне самоуправе и други органи и институције, дужни да Комисији, на њен захтјев, пруже правну и другу помоћ и да доставе одговарајуће доказе и информације, сходно Закону (члан 37. Правила).

ТРАНСПАРЕНТНОСТ РАДА КОМИСИЈЕ

Опште одређење Комисије је да буде у што је могућој мјери отворена према јавности. Из тих разлога, презентовање рада Комисије урађено је и на WEB страници, гдје се могу наћи основни подаци о Комисији и њеном раду. Формиране су разноврсне посебне секције, као што су: Прописи, Обрасци и Обавјештење о обрасцима, Сједнице (са прегледом одржаних и заказаних сједница) итд.

Статистика посјећености Интернет адресе Комисије показује да се број посјетилаца стално повећавао током 2009. године. што говори о великој заинтересованости јавности за рад и информације о Комисији. У току 2009. године било је укупно 8.528 посјетилаца на WEB страници.

Графикон 4: Број посјета на WEB страници по мјесецима

На WEB страници Комисије могу се пратити написи о њеном раду у медијима, у посебној секцији „press clipping“. Током 2009. године укупно је објављено 108 прес клипинга.

Важно је истаћи да на WEB страници постављена и „Огласна плоча“ на такав начин да сва заинтересована лица могу на најједноставнији начин приступити информацији о пријави и раду по пријави, која је анонимна или на законом предвиђен начин лице није примило, или хтјело примити неку одлуку Комисије. Током 2009. године на електронској огласној табли објављено је 13 огласа.

На WEB страници Комисије су презентоване све одлуке Комисије, наравно уз поштивање Европске Конвенције о заштити личних података и законској обавези која штити ове податке. Списак свих предмета додијељених у рад дат је у табеларном приказу, у секцији „информације о раду комисије“, а ова табела се ажурира након сваке сједнице.

Комисија води посебну евиденцију („ИТ уписник) о комуникацији са представницима медија (новинских и ТВ кућа и сл.). У току 2009. године укупно је било 11 оваквих обраћања према Комисији, на које су дати прецизни и јасни одговори. Иначе, сви написи или прилози, у директној или индиректној вези са Комисијом, доступни су и на WEB страници Комисије, у рубрици „press clipping“.

У досадашњем раду Комисије, било је различитих захтијева, такођер било је захтјева за приступ информасијама, оглашавања невладине организације о сумњи у пристрасност и утисај на рад Комисије итд. Центар за хуману политику поднио је низ пријава о сумњи на постојање сукоба интереса. Неколико пријава поднио је и Транспаренси Интернешенел. Иначе, однос невладиних организација – са различитих аспеката – био је у великом дијелу негативан и критичан по Комисију.

ЗАКЉУЧАК

Републичка комисија за рјешавање сукоба интереса у органима власти Републике Српске има мисију и визију.

Мисија овог органа је да ажурно рјешава све предмете по реду пријема, или евентуалног општег или локалног интереса, сходно интерним правилима усвојеним од стране Комисије. Даље, да нити један предмет не дође у фазу застаре.

Визија овог органа је да својим радом утиче на демократске процесе и поштивање прописа и етике у дијелу који је Комисији повјерен Законом.

Својим радом овај орган жели у наредном периоду постићи да сваки јавни функционер, морално и одговорно, уистину поштује јавни интерес у односу на приватни.

Својим одлукама ћемо на темељит и свестран начин указивати на нужност поштивања закона и етике и у свакој другој области указивати на пропусте, које би могао починити функционер у своме дјеловању.

Овим ћемо створити бољу политичку, самим тим демократску ситуацију и односе у јавном животу.

Додатак закључку: Материјално-финансијски извјештај Комисије за 2009. годину је урађен, а по истом нису прекорачена Буџетом одређена средства, како у збирном износу, тако и по појединачним ставкама.

Извјештај је усвојен на сједници Републичке комисије за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске, одржаној дана 27. фебруара 2009. године, у Бањој Луци.

ПРЕДСЈЕДНИЦА КОМИСИЈЕ

Обренка Слијепчевић, с. р.

Прилог: табеларни приказ предмета